

(101ENG21)

B.A./B.Com./B.B.A. DEGREE EXAMINATION, JUNE/JULY 2025.

First Semester

English I – A COURSE IN COMMUNICATION AND SOFT SKILLS

Time : Three hours

Maximum : 70 marks

SECTION – A

1. Answer any TWO in about 50 words. (2 × 4 = 8)
- (a) What is discriminative listening?
 - (b) Explain any three stages of listening process.
 - (c) What are the different types of listening?
 - (d) What are the barriers of listening?

SECTION – B

2. Answer ALL questions.

- (a) Write the transcriptions in ordinary spellings : (5 × 1 = 5)
 - (i) /felt θ(u)/
 - (ii) /kla:smert/
 - (iii) /ma:vl/
 - (iv) /skeəd/
 - (v) /traɪnmf/
- (b) Mark stress on the words : (5 × 1 = 5)
 - (i) Design
 - (ii) Independent
 - (iii) Again
 - (iv) Reception
 - (v) Develop
- (c) Mark and name the tone : (5 × 1 = 5)
 - (i) Shut the door.
 - (ii) Where do you live?
 - (iii) I'll buy you a dress.

- (iv) How beautiful!
- (v) Don't move from your place.

SECTION – C

3. Answer ALL questions.

- (a) Fill in the blanks with verbs that agree with the subject. (3 × 1 = 3)
- (i) He _____ as a teacher in High school.
 - (ii) Each of the students _____ regular to the class.
 - (iii) There _____ two apples on the table.
- (b) Fill in the blanks with modals : (2 × 1 = 2)
- (i) She _____ have to leave for Solapur tonight (possibility).
 - (ii) How cloudy it is! There will be rain tonight (certainty)
- (c) Fill in the blanks with suitable verb forms. (5 × 1 = 5)
- (i) The teacher _____ (teach) the lesson yesterday.
 - (ii) Radha _____ (wash) the cloths now.
 - (iii) Hindi _____ (speak) in India.
 - (iv) Rahul _____ (drink) milk everyday.
 - (v) Ravi rushed to the station but the train _____ (leave).
- (d) Fill in the blanks with suitable prepositions. (3 × 1 = 3)
- (i) The boy looked at his mother _____ guidance.
 - (ii) She poured the juice _____ a tall glass.
 - (iii) We stayed in Ooty _____ the summer.
- (e) Fill in the blanks with suitable articles. (3 × 1 = 3)
- (i) He wants to be _____ engineer.
 - (ii) Sunita is the taller of _____ two girls.
 - (iii) Banana's sell at twenty rupees _____ dozen.
- (f) Complete the sentences using question tags : (2 × 1 = 2)
- (i) Mr. Rajeesh Kumar knows four languages, _____?
 - (ii) He saw me at the station _____?
- (g) Change into passive voice. (2 × 1 = 2)
- (i) Sheela saw the accident.
 - (ii) The Grand Wok serve great Chinese food.

- (h) Re-write in indirect speech. (2 × 1 = 2)
- (i) He said, 'Let us wait for an hour'.
- (ii) 'Are you the manager'? I said.
- (i) Change the degree of comparison without changing the meaning. (2 × 1 = 2)
- (i) Sangeeta is the tallest girl in the class.
- (ii) The sword is not so mighty as the pen.
- (j) Correct the underlined part of the sentences. (5 × 1 = 5)
- (i) Ravi is second son of Mr. and Mrs. Rao.
- (ii) He entered into my room.
- (iii) Hardly had I reached the station than the train steamed off.
- (iv) Sunita is very careful of her appearance.
- (v) What an unique idea?

SECTION – D

4. Answer ALL the questions. (3 × 1 = 3)
- (a) Correct the spellings :
- (i) Libeerty
- (ii) Priceous
- (iii) atended
- (b) Use Punctuation marks. (3)
- run as fast as you can he shouted.
- (c) Write a paragraph of about 50 words on any One : (1 × 4 = 4)
- (i) Importance of Education
- (ii) Memorable Day
- (iii) Favourite Festival.

SECTION – E

5. Answer any TWO questions. (2 × 4 = 8)
- (a) Explain SWOT/C analysis and its importance.
- (b) What are the two types of attitudes?
- (c) Explain the elements of emotional intelligence.
- (d) How can you develop interpersonal skills?
-

(102HIN21)

B.A./B.Com./B.B.A. DEGREE EXAMINATION,
JUNE/JULY 2025.

First Semester

SECOND LANGUAGE – HINDI I – PROSE

Time : Three hours

Maximum : 70 marks

1. निम्नलिखित गद्यांशों में से किन्हीं दो की संदर्भ सहित व्याख्या कीजिए। (2 × 5 = 10)
 - (a) “साहित्य की सेवा और अभिवृद्धि नहीं करता अथवा उससे अनुराग नहीं रखता वह समाज द्रोही है।” – स्पष्ट कीजिए।
 - (b) मित्रता का कर्तव्य “उच्च और महान कार्यों में इस प्रकार सहायता देना, मन बढ़ाना और साहस दिलाना कि तुम अपनी निज की सामार्थ्य से काम कर जाओ।”
 - (c) “भाइयों यह तो नाटक है पता है आपको कि कालिदास का लिखा हुआ नाटक है” – व्याख्या कीजिए।
 - (d) ‘कारक’ की परिभाषा देकर उनके भेदों को समझाए।
2. किसी एक पाठ का सारांश लिखिए। (1 × 10 = 10)
 - (a) साहित्य का महत्ता
 - (b) मित्रता
3. (a) किसी एक कहानी का सारांश लिखिए। (1 × 10 = 10)
 - (i) उसने कहा था
 - (ii) मुक्तिधन(b) निम्नलिखित में से किसी एक प्रश्न का उत्तर लिखिए।

(1 × 8 = 8)

 - (i) ‘लहना-सिंह’ का चरित्र चित्रण कीजिए।
 - (ii) ‘रहमान’ का चरित्र चित्रण कीजिए।
4. (a) निम्नलिखित पाँच शब्दों के समानार्थक हिन्दी शब्द लिखिए।

(5 × 2 = 10)

 - (i) Circular
 - (ii) Memorandum
 - (iii) Grant
 - (iv) Director
 - (v) Education Officer
 - (vi) Confidential
 - (vii) Translator
 - (viii) Forest Officer
 - (ix) Governor
 - (x) Chief Secretary(b) सूचना के अनुसार वाक्यों को बदलकर पुनः लिखिए।

(5 × 1 = 5)

 - (i) शेर दौड़ता है। (लिंग बदलिए)
 - (ii) यह सरकार की सूचना है। (वचन बदलिए)
 - (iii) मैंने मिठाई खायी। (भविष्यत्काल में लिखिए)
 - (iv) कुमार हिन्दी सीखेगा। (वाच्य बदलकर लिखिए)
 - (v) मेज ——— पुस्तक है। (कारक चिन्ह लिखिए)(c) किन्हीं पाँच शब्दों के विलोम शब्द लिखिए। (5 × 1 = 5)
 - (i) अधिक

- (ii) अपना
- (iii) अमृत
- (iv) गरम
- (v) पाप
- (vi) उतार
- (vii) हँसना
- (viii) हार
- (ix) जन्म
- (x) रात

(d) किन्हीं पाँच शब्दों का अपने वाक्यों में प्रयोग कीजिए।

(5 × 1 = 5)

- (i) संसार
- (ii) आचरण
- (iii) जीवन
- (iv) धोखा
- (v) पुरस्कार
- (vi) मित्रता
- (vii) उद्देश्य
- (viii) उन्नति
- (ix) खूबसूरत
- (x) शांति

5. किसी एक विषय पर पत्र लिखिए।

(1 × 7 = 7)

- (a) पुस्तकों के लिए तथा परीक्षा शुल्क के लिए पैसे माँगते हुए अपने पिताजी को पत्र लिखिए।
 - (b) हिन्दी सीखने की आवश्यकता बताते हुए अपने मित्र को पत्र लिखिए।
-

(102SAN21)

B.A./B.Com./B.B.A. DEGREE EXAMINATION, JUNE/JULY 2025.

First Semester

SECOND LANGUAGE – SANSKRIT I – PROSE, POETRY AND GRAMMAR

Time : Three hours

Maximum : 70 marks

सूचना : द्वितीय, तृतीय, चतुर्थ, पञ्चम, नवम प्रश्नाः

संस्कृतभाषायाम् एवं समाधेयाः।

प्रथमो भागः

1. श्लोकं पूरयित्वा भावं च लिखत। (2 × 2 = 4)
 - (a) (i) सान्त्विता ——— राज्यमकण्ठकम्॥
 - (ii) सत्यमेवेश्वरो ——— परं पदम्॥
 - (b) (i) सार्यः ——— मरिष्यतः।
 - (ii) तपः ——— कार्यनिवर्तनम्॥
2. द्वयोः शब्दयोः सम्पूर्णतया रूपाणि लिखत। (2 × 2 = 4)
 - (a) देव (b) भानु
 - (c) पितृ (d) मति
3. द्वयोः तत्तत् लकारयोः रूपाणि लिखत। (2 × 2 = 4)
 - (a) भवति (b) अतिष्ठत्
 - (c) मोदिष्यते (d) लभेत
4. पञ्च नामनिर्देशन पूर्वकं सन्धत्त। (5 × 1 = 5)
 - (a) कपि + ईशः (b) पौ + अकः
 - (c) तव + इव (d) तथा + एव
 - (e) इति + अत्र (f) तत् + च
 - (g) तत् + टीका (h) वाक् + मथम्
5. पञ्चानां नामनिर्देशपूर्वकं विग्रहवाक्यानि लिखत। (5 × 1 = 5)
 - (a) उत्तरकायः (b) दध्योदनः
 - (c) दक्तलता (d) चन्द्रमुखम्
 - (e) नवरात्रम् (f) विद्याधनम्
 - (g) पञ्चवटी (h) शीतोष्णम्

द्वितीयो भागः

सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

6. (a) आर्यपादुकाभिषेक पाठ्यभागानुसारं सत्यस्य महिमानि विवृणत। (1 × 9 = 9)

अथवा

(b) यक्षप्रश्नेषु वर्णितान् लौकिक धर्मान् वर्णयत।
7. (a) यशोवर्धन विष्णुवर्धनयोः सङ्शक्तेः, देशभक्तेश्च प्रचारं विशदयत? (1 × 8 = 8)

अथवा

(b) विवेकानन्दसूक्तथः इति पाठ्यभाग सारांशं लिखत।
8. (a) अत्युत्कटैः पापपुण्यैः इहैव फलमनुते – विशदयत।

(1 × 9 = 9)

अथवा

- (b) वीरवरस्य राज्यभक्ति, त्यागबुद्धि विवृणत।
9. पञ्चानां लघु समाधानानि लिखत। (5 × 2 = 10)
- (a) श्रीरामः भरतं वीक्ष्य किमकरोत् ?
- (b) श्रीरामः भरतं किं पप्रच्छ ?
- (c) किंस्वित् गुरुतरं भूमेः ? किंस्विदुच्छतरं च खात् ?
- (d) किंस्वित् एकपदं धर्म्यम् ? किंस्विदेकपदं यराः ?
- (e) हितोपदेरास्य कर्ता कः ?
- (f) मृगः केन वञ्चितः ?
- (g) केषां वसुधा एव कुटुम्बकं भवति ?
- (h) वीरवरस्य पुत्रः कः ?
- (i) वीरवरस्य वर्तनं कियत् ?
- (j) दुर्जनस्य हृदि किम् अस्ति ?
- (k) राजा वीरवराय किम् ददौ ?
10. चत्वारः ससन्दर्भ व्याख्यात। (4 × 3 = 12)
- (a) न हि त्वं जीवितस्तस्य वनमागतमर्हसि।
- (b) सत्ये लोकः प्रतिष्ठितः।
- (c) बुद्धिमान् वृद्धसेवया।
- (d) लोभं हित्वा सुखी भवेत्।
- (e) अहिंसा परमो धर्मः।
- (f) अज्ञात कुलशीलस्य वासो नदेयः।
- (g) द्वौ बाहु, तृतीयश्च खड्गः।
- (h) अनेन सदृशो लोके न भूतो न भविष्यति।
-

(102TEL21)

B.A./B.Com./B.B.A. DEGREE EXAMINATION, JUNE/JULY 2025.

First Semester

SECOND LANGUAGE – TELUGU – I – PRACHEENA TELUGU KAVITHVAM

Time : Three hours

Maximum : 70 marks

1. ఈ క్రింది వానిలో ఒక పద్యానికి ప్రతిపదార్థ తాత్పర్యము వ్రాయండి. (1 × 7 = 7)
 - (a) బహుధన ధాన్య సంగ్రహము బాణ శరాసన యోధవీర సం,
గ్రహము నిరంతరాంతరు దకంబులు ఘోసరసేంద్రనౌఘు సం
గ్రహము ననేక యంత్రములుఁగల్గి యసాధ్యము లై ద్విషదృష్టయా
వహు లగుచుండ నొప్పునె భవత్పురి రక్ష్యములైన దుర్గముల్.

లేదా

 - (b) మునిమనుజుసురాహిసుర ముఖ్యుల వీరపుల తోఁతు లెత్తఁగా
మును గుదిగట్టి మోడియును ముందల కట్టులు గట్టి కొట్టియున్
జనబెడకేలు గట్టియును జర్మపటంబులు డిగ్గ నొల్చియున్
జెనసి మసంగి కారసము సేసిరి తత్ ప్రమథాధి నాయకుల్.

2. ఈ క్రింది పద్యములలో ఒక దానికి పాదభంగము లేకుండా పూరించండి. (3)
 - (a) వదలక బుద్ధి నింద్రియ నిర్జితాత్ములన్
 - (b) ధరణిపు చక్క నీతి కొల్వనన్.
3. ఈ క్రింది వానిలో నాల్గింటికి సందర్భసహిత వ్యాఖ్యలు వ్రాయండి: (4 × 2 = 8)
 - (a) ఋణములిత్తె యుత్తమ బుద్ధిన్.
 - (b) పట్టి తెచ్చెద వడి నన్నుఁ బనుపు దేవ!
 - (c) పురుషార్థమునకు హాని పుట్టక యున్నే
 - (d) పారిపోనిచ్చిన బ్రదుకుదుమయ్య
 - (e) దానపులను గెలువ నరుల తరమే జగతిన్

(f) విరిగిపోవుట యిట్లు వీర ధర్మంబె

4. ఈ క్రింది వానిలో నాల్గింటికి సంగ్రహంగా సమాధానాలు వ్రాయండి.

(4 × 3 = 12)

- (a) రాజులు చేయకూడని దోషాలను తెలపండి.
- (b) దక్షుని కోసం వెదకుచూ ప్రమథనాథులు చేసిన పనులేవి?
- (c) ధౌమ్యుడు పాండవులకు ధర్మోపదేశం ఎందుకు చేశాడు?
- (d) బాలచంద్రుని చూచి నలగామరాజు సైన్యము భయపడిన విధమెట్టిది?
- (e) తనను నిందించిన సీతను రావణుడు బెదిరించిన విధమెట్టిది?
- (f) కోపముతో ఉన్న పరమేశ్వరునితో గణాధిపతులు ఏమని చేప్పారు?

5. ఈ క్రింది వానిలో మూడింటికి వ్యాసరూప సమాధానాలు వ్రాయండి.

(3 × 8 = 24)

- (a) ఉద్యోగుల నియామకంలో రాజులు ఎటువంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.
- (b) దక్షయజ్ఞం పాత్ర్య సారాంశమును వ్రాయండి.
- (c) ధౌమ్యుడు పాండవులకు చేసిన ధర్మోపదేశాన్ని వివరించండి.
- (d) పలనాటి బెబ్బులి కథాంశమును వ్రాయండి.
- (e) సీతారావణ సంవాదాన్ని సంగ్రహంగా వ్రాయండి.
- (f) “దక్షయజ్ఞం” ఆధారంగా నన్నెచోడుని కవితా వైభవం రాయండి.

6. (a) ఈ క్రింది సందిగత రూపాలను నాల్గింటిని విడదీసి, వ్యాకరణ కార్యాలు తెల్పండి.

(4 × 1 = 4)

- (i) రాజాన్వయము
- (ii) అభ్యంతరము
- (iii) మహిశ్వరుడు
- (iv) ఎమ్మెయి
- (v) విభుడు వోయె
- (vi) నాకేమి

(b) ఈ క్రింది వానిలో నాల్గింటికి విగ్రహ వాక్యాలు వ్రాసి, సమాస నామాలు తెల్పండి:

(4 × 1 = 4)

- (i) రాజపుత్రులు
- (ii) అష్టాంగములు
- (iii) భీమార్జునులు
- (iv) వీరధర్మము

(v) అనుదినము

(vi) అహీనము

(c) ఈ క్రింది పద్యాలలో ఒకదానికి అలంకారాన్ని గుర్తించి లక్ష్య, లక్షణ సమన్వయం చేయండి. (1 × 4 = 4)

(i) జడలు ధరియించి తపసుల చందమునను

దమ్ముకును దాను ఘోర దురమ్ములందుఁ

గూరగాయలు కూడుగాఁ గుడుచునట్టి

రాముడేకొతి లంకకు రాఁగలండు.

(ii) లోకా లోకములోఁ గల

చీకటి యెల్ల నొక పాడవు సేకొనియెనొ నా

కాశము మడరి వచ్చె మ

హాకాళి మహాభయంకరాకారముతోన్.

(d) ఈ క్రింది పద్య పాదాల్లో ఒకదానికి గణవిభజన చేసి, యిది గుర్తించి, ఏ పద్యమో తెల్పండి. (1 × 4 = 4)

(i) ఆ యవనీసురాసుర చయం బురుసత్త్వల నుగ్రులన్ మహా

లేదా

(ii) ఆ రూఢ ప్రతిమాన విక్రమ కళాహంకార తేజోనిధిన్.

(103LSA21)

B.A./B.Com./B.B.A. DEGREE EXAMINATION, JUNE/JULY 2025.

First Semester

Life Skill Course

HUMAN VALUES AND PROFESSIONAL ETHICS

Time : One and half hours

Maximum : 50 marks

SECTION A — (4 × 5 = 20 marks)

Answer any FOUR questions.

1. Harmony.
సామరస్యము.
2. Samadhan.
సమాధాన్.
3. Spiritual value.
ఆధ్యాత్మిక విలువలు.
4. Undivided Society.
అవిభక్త సమాజం.
5. Respect.
గౌరవము.
6. Samridhi.
సమృద్ధి.
7. Professional integrity.
వృత్తిపరమైన సమగ్రత.
8. Universal Order.
సార్వత్రిక క్రమం.

SECTION B — (3 × 10 = 30 marks)

Answer any THREE questions.

9. Explain Classifications of Value Education.

విలువలతో కూడిన విద్య వర్గీకరణలను వివరించండి.

10. What is the definition and importance of value education?

విలువలతో కూడిన విద్య యొక్క నిర్వహణము మరియు ప్రాముఖ్యత ఏమిటి?

11. Explain in detail about Harmony in the family.

కుటుంబంలో సామరస్యం గురించి ఏదైనా వివరాలను వివరించుము.

12. What is meant by professional Integrity? It is possible in actual practice?

వృత్తిపరమైన సమగ్రత అంటే ఏమిటి? అవి అసలు ఆచరణలో సాధ్యమేనా?

13. What do you mean by professional Ethics in education?

విద్యలో వృత్తిపరమైన నీతి అంటే ఏమిటి?

(104SDA21)

B.Com./B.B.A. DEGREE EXAMINATION, JUNE/JULY 2025.

First Semester

Skill Development Courses

INSURANCE PROMOTION

Time : One and half hours

Maximum : 50 marks

SECTION A — (4 × 5 = 20 marks)

Answer any FOUR questions.

1. Concept of Insurance.
భీమా యొక్క భావన.
2. Types of Insurances.
భీమాల యొక్క రకములు.
3. Need for Health Insurance.
ఆరోగ్య భీమా అవశ్యకత.
4. Accidental Insurance.
ప్రమాద భీమా.
5. Fire Insurance and its types.
అగ్ని భీమా మరియు దాని రకాలు.
6. General Insurance.
సాధారణ భీమా.
7. L.I.C. Agent.
L.I.C. ఏజెంట్.
8. Customer Loyalty.
కస్టమర్ విధేయత.

SECTION B — (3 × 10 = 30 marks)

Answer any THREE questions.

9. Explain the introduction of insurance and types of insurance.
భీమా పరిచయం మరియు భీమా రకాలను వివరించుము.
 10. Examine the role of IRDA in regulating Insurance business in India.
భారతదేశంలో భీమా వ్యాపారాన్ని క్రమబద్ధీకరించుటలో IRDA యొక్క పాత్రను పరిశీలించండి.
 11. Explain the functions of Regulatory mechanism.
నియంత్రణ యంత్రాంగం యొక్క విధులను వివరించుము.
 12. What are the objectives of Fire Insurance?
అగ్ని భీమా యొక్క ఉద్దేశ్యాల్లేవి?
 13. Briefly write about various Life Insurance Plans.
వివిధ రకములయిన భీమా పథకాల గురించి క్లుప్తంగా వ్రాయండి.
 14. Discuss the need and importance of post insurance services to customers.
ఖాతాదారులకు భీమా అనంతర సేవల యొక్క అవశ్యకత మరియు ప్రాముఖ్యతల గురించి చర్చించండి.
-

(105BCO21)

B.Com. (Gen.) & B.Com. (Comp) DEGREE EXAMINATION, JUNE/JULY 2025.

First Semester

FUNDAMENTALS OF ACCOUNTING

Time : Three hours

Maximum : 70 marks

SECTION A — (5 × 4 = 20 marks)

Answer any FIVE of the following questions.

1. What are the stages in Accounting Cycle?

అకౌంటింగ్ చక్రంలో వుండే దశలు ఏవి?

2. Contra Entry.

ఎదురు పద్ధతి.

3. Debit note and Credit note.

డెబిట్ నోట్ మరియు క్రెడిట్ నోట్

4. Subsidiary Books.

సహాయక చిట్టాలు

5. Trial Balance.

అంకణ నిల్వ

6. Errors of principle.

ప్రిన్సిపల్ దోషాలు

7. Trading Account.

వర్తకపు ఖాతా

8. Closing Stock.

ముగింపు సరుకు

SECTION B — (5 × 10 = 50 marks)

Answer the following questions.

9. (a) Define Accounting. Explain the advantages and limitations of Accounting.

అకౌంటింగ్‌ను నిర్వచించి, అకౌంటింగ్ యొక్క ప్రయోజనాలు మరియు పరిమితులను వివరింపుము.

Or

- (b) Journalise the following transactions in the books of Nikhil.

2020

- March 1 Nikhil commenced business with cash Rs. 14,000
3 Purchased goods from Rajesh Rs. 3,000
6 Purchased goods for cash Rs. 4,000
10 Sold goods for cash Rs. 8,000
16 Sold goods to Ratan Rs. 12,000
18 Cash paid to Rajesh Rs. 3,000
26 Received cash from Ratan Rs. 12,000
29 Wages paid Rs. 3,500

ఈ క్రింది వ్యవహారాలకు నిఖిల్ పుస్తకాలలో చిట్టా పద్ధతులు వ్రాయండి.

2020

- మార్చి 1 నిఖిల్ రూ. 14,000 నగదు తో వ్యాపారం ప్రారంభించెను
3 రాజేశ్ నుండి సరుకు కొనుగోలు రూ. 3,000
6 నగదుకు సరుకు కొనుగోలు రూ. 4,000
10 నగదుకు సరుకు అమ్మకాలు రూ. 8,000
16 రతన్ కు అమ్మిన సరుకు రూ. 12,000
18 రాజేశ్ కు చెల్లించిన నగదు రూ. 3,000
26 రతన్ నుండి వచ్చిన నగదు రూ. 12,000

29 వేతనాలు చెల్లింపు రూ. 3,500

10. (a) Record the following transactions in the three column cash book.

2020

- May 1 Balance of cash Rs. 2,00,000 and Bank Rs. 2,70,000
2 Received cash Rs. 40,000 and cheque Rs. 48,000 from Bindu and discount allowed Rs. 2,000
4 Cash deposited into bank Rs. 40,000
6 Paid cash Rs. 20,000 and cheque Rs. 24,000 and discount received Rs. 1,000
14 Paid by cheque to Divya Rs. 45,000
20 Withdraw from bank for office use Rs.30,000
26 Salaries paid by cheque Rs. 40,000
28 Rent paid Rs. 20,000

క్రింది వ్యవహారాలను మూడు వరుసల నగదు చిట్టాపద్ధతిలో వ్రాయుము.

2020

- మే 1 నగదు నిల్వ రూ. 2,00,000 మరియు బ్యాంకు రూ. 2,70,000
2 బిందు నుండి వచ్చిన నగదు రూ. 40,000 చెక్కు రూ. 48,000 మరియు డిస్కాంట్ రూ. 2,000
4 బ్యాంకులో జమ చేసినది రూ. 40,000
6 చెల్లింపు నగదు ద్వారా రూ. 20,000 చెక్కు ద్వారా రూ. 24,000 వచ్చిన డిస్కాంట్ రూ. 1,000
14 చెక్కు ద్వారా దివ్యకు చెల్లింపు రూ. 45,000
20 ఆఫీస్ అవసరాల నిమిత్తం బ్యాంకు నుండి తీసింది రూ. 30,000
26 వేతనాలు చెల్లింపు రూ.40,000
28 చెక్కు ద్వారా అడ్డే చెల్లింపు రూ. 20,000

Or

- (b) Prepare a petty cash book from the information given below :

2020

- January 1 Cash given to the petty cashier Rs. 5,000

- 2 Paid transport Rs. 500 and printing Rs. 100
- 3 Paid coolie charges Rs. 200
Travelling expenses Rs. 150
- 4 Paid expenses in relation to refreshments Rs. 500
- 5 Paid postage Rs. 180 and sundry expenses Rs. 300

ఈ క్రింది విచరాల నుండి చిల్లర నగదు చిట్టాను తయారు చేయండి.

2020

- జనవరి 1 చిన్న షకాబుక ఇచ్చిన నగదు రూ. 5,000
- 2 రవాణా చెల్లింపు రూ. 500 ప్రింటింగ్ రూ. 100
 - 3 కూలీ ఖర్చులు చెల్లింపు రూ. 200,
ప్రయాణ ఖర్చులు రూ. 150
 - 4 విందుకు సంబంధించిన ఖర్చుల చెల్లింపు రూ. 500
 - 5 పోస్టేజీ చెల్లింపు రూ. 180 మరియు వివిధ ఖర్చులు రూ. 300

11. (a) What is Error? Explain the various types of errors.

దోషము అనగా నేమి? వివిధ రకాల దోషములను వివరింపుము.

Or

- (b) Prepare Trial Balance from the following balances for the year ending 31.12.2023.

	Rs.		Rs.
Cash	85,600	Bank	57,800
Capital	2,00,000	Creditors	16,000
Purchases	90,000	Discount received	500
Sales	85,000	Discount allowed	800
Salaries	5,000	Advertisements	1,700
Furniture	50,300	Interest received	1,500
Stationery	800	Drawings	11,000

డిసెంబర్ 31, 2023 క్రింద ఇచ్చిన నిల్వల సహాయంతో అంకణా తయారు చేయండి.

	రూ.		రూ.
నగదు	85,600	బ్యాంకు	57,800
మూలధనము	2,00,000	ఋణదాతలు	16,000

	రూ.		రూ.
కొనుగోలు	90,000	వచ్చిన డిస్కౌంట్	500
అమ్మకాలు	85,000	ఇచ్చిన డిస్కౌంట్	800
జీతాలు	5,000	ప్రకటనలు	1,700
ఫర్నిచరు	50,300	వచ్చిన వడ్డీ	1,500
స్టిషనరీ	800	సొంత వాడకాలు	11,000

12. (a) Define Bank Reconciliation Statement and explain the reasons for cash book and pass book.

బ్యాంకు నిల్వల సమన్వయ పట్టిని నిర్వచించి, నగదు మరియు పాస్ బుక్ ల మధ్య తేడాకు గల కారణములను తెలపండి.

Or

- (b) From the following particulars, prepare Bank Reconciliation Statement as on 31.3.2023.

- (i) Bank balance as per Pass book Rs. 16,500
- (ii) Interest on overdraft debited only in pass book Rs. 250.
- (iii) Bank charges debited only in pass book Rs. 250.
- (iv) Cheques issued but not presented for payment Rs. 3,000
- (v) Cheques deposited but not collected Rs. 4,000
- (vi) Interest on investment collected by banker, recorded only in pass book Rs. 2,000.

క్రింది వివరాల ఆధారంగా 31.3.2023 నాటికి బ్యాంకు నిల్వల సమన్వయ పట్టికను తయారు చేయండి.

- (i) పాస్ బుక్ ప్రకారము బ్యాంకు నిల్వ రూ. 16,500
- (ii) పాస్ పుస్తకంలో మాత్రమే డెబిట్ చేసిన ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ పై వడ్డీ రూ. 250.
- (iii) పాస్ పుస్తకంలో డెబిట్ చేసిన బ్యాంక్ ఛార్జీలు రూ. 250.

- (iv) జారీ చేసిన చెక్కులు చెల్లింపుకు దాఖలు కానివి రూ. 3,000
- (v) వసూలుకు పంపిన చెక్కులు వసూలు కానివి రూ. 4,000
- (vi) బ్యాంకరు పెట్టుబడుల మీద వడ్డీ వసూలు చేసి, పాస్ పుస్తకంలో మాత్రమే నమోదు చేసినందుకు
రూ. 2,000.

13. (a) What is adjustment entries? How they are treated while preparing final accounts?

సర్దుబాటులు అనగా నేమి? ముగింపు లెక్కలు తయారు చేస్తున్నప్పుడు వాటిని ఏవిధంగా సర్దుబాటు చెస్తారో వివరింపుము.

Or

(b) From the following Trial Balance of Krishna, Prepare final accounts as on 31.3.2023.

Particulars	Debit Balance	Credit Balance
	Rs.	Rs.
Opening stock	85,000	-
Purchases, sales	1,95,000	2,50,000
Wages	50,000	-
Discount	-	5,000
Vehicle	17,000	-
Salaries	7,500	-
Rent	4,950	-
Sundry expenses	7,050	-
Creditors	-	25,000
Dividend paid	9,000	-
Capital	-	1,50,000
Debtors	37,500	-
Bank overdraft	-	17,500

Plant and machinery	29,000	-
Cash at bank	16,200	-
General Reserve	-	15,500
Goodwill	4,800	-
	<hr/>	<hr/>
	4,63,000	4,63,000
	<hr/>	<hr/>

Adjustments :

- (i) Closing stock Rs. 75,000
- (ii) Depreciation on vehicle - 10%, plant - 10%.
- (iii) Outstanding salaries Rs. 2,500
- (iv) Prepaid Rent Rs. 950.
- (v) Provide 5% reserve for bad debts as debtors.

31.3.2023 నాటి కృష్ణ అంకణా అధారంగా ముగింపు లెక్కలు తయారు చేయండి.

వివరాలు	డెబిట్ నిల్వలు రూ.	క్రెడిట్ నిల్వలు రూ.
ప్రారంభపు సరుకు	85,000	-
కొనుగోళ్లు, అమ్మకాలు	1,95,000	2,50,000
వేతనాలు	50,000	-
డిస్కౌంట్	-	5,000
వాహనం	17,000	-
జీతాలు	7,500	-
అద్దె	4,950	-
వివిధ ఖర్చులు	7,050	-
ఋణదాతలు	-	25,000
చెల్లించిన డివిడెండ్	9,000	-
మూలధనం	-	1,50,000
ఋణగ్రస్తలు	37,500	-
బ్యాంకు ఓవరుడ్రాఫ్ట్	-	17,500

ప్లాంట్, యంత్రాలు	29,000	-
బ్యాంకులో నగదు	16,200	-
సాధరణ రిజర్వు	-	15,500
గుడ్విల్	4,800	-
	<u>4,63,000</u>	<u>4,63,000</u>

సర్దుబాటు :

- (i) ముగింపు సరుకు రూ. 75,000
 - (ii) తరుగు దల వాహనం పై - 10% మరియు యంత్రాలపై - 10%.
 - (iii) చెల్లించాల్సిన అద్దె రూ. 2,500
 - (iv) ముందుగా చెల్లించిన అద్దెపై రూ. 950.
 - (v) ఋణగ్రస్తలపై 5% రాని బాకీల నిధి ఏర్పాటు.
-

(106BCO21)

B.Com. (Gen.)/B.Com (Comp.) DEGREE EXAMINATION, JUNE/JULY 2025.

First Semester

BUSINESS ORGANIZATION AND MANAGEMENT

Time : Three hours

Maximum : 70 marks

SECTION A – (5 × 4 = 20 marks)

Answer any FIVE of the following questions.

1. Explain the importance of commerce in business.
వ్యాపారంలో వాణిజ్యం యొక్క ప్రాముఖ్యతను వివరణ ఇవ్వండి.
2. What factors influence the choice of a suitable form of organization?
యుక్తమైన వ్యాపార సంస్థను ఎంపిక చేయడానికి ప్రభావిత చేసే అంశాలు ఏమిటి ?
3. Differentiate between a private limited company and a public limited company.
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ మరియు పబ్లిక్ లిమిటెడ్ కంపెనీల మధ్య తేడాలను వివరించండి.
4. Define a multinational corporation (MNC) and explain its importance.
బహుళజాతి సంస్థ (MNC) అంటే ఏమిటి? దాని ప్రాముఖ్యతను వివరణ ఇవ్వండి.
5. Define a prospectus and explain its importance.
ప్రాస్పెక్టస్ అంటే ఏమిటి మరియు దాని ప్రాముఖ్యతను వివరించండి.
6. What are Henry Fayol's 14 principles of management?
హెన్రీ ఫేయోల్ యొక్క 14 నిర్వహణ సూత్రాలు ఏమిటి?
7. What are the advantages of planning in business?
వ్యాపారంలో ప్రణాళిక యొక్క ప్రయోజనాలు ఏమిటి?
8. Explain the demerits of planning in an organization.
ఒక సంస్థలో ప్రణాళిక యొక్క లోపాలను వివరించండి.

SECTION B – (5 × 10 = 50 marks)

Answer ONE from Each unit the following questions.

9. (a) Discuss the functions of business and its significance in economic development.
వ్యాపార కార్యకలాపాలు మరియు ఆర్థికాభివృద్ధిలో వాటి ప్రాముఖ్యతను వివరించండి.
Or
(b) Discuss the role of trade and aids to trade in business.
వ్యాపారంలో వ్యాపారం మరియు వ్యాపారానికి సహాయక కార్యకలాపాల పాత్రను వివరించండి.
10. (a) Discuss the merits and demerits of a joint stock company.
జాయింట్ స్టాక్ కంపెనీ యొక్క ప్రయోజనాలు మరియు లోపాలను వివరించండి.

Or

- (b) What are the key differences between a partnership business and a joint stock company?

భాగస్వామ్య వ్యాపారం మరియు జాయింట్ స్టాక్ కంపెనీ మధ్య ముఖ్యమైన తేడాలను వివరించండి.

11. (a) Explain the procedure for the incorporation of a company in India.
భారతదేశంలో కంపెనీ స్థాపన ప్రక్రియను వివరించండి.

Or

- (b) What are the legal requirements for obtaining a Certificate of Commencement of Business?

వ్యాపార ప్రారంభ ధృవీకరణ పత్రాన్ని పొందడానికి చట్టపరమైన అవసరాలు ఏమిటి?

12. (a) Explain the nature and importance of management in business.
వ్యాపారంలో నిర్వహణ స్వభావం మరియు ప్రాముఖ్యతను వివరించండి.

Or

- (b) What are the key differences between administration and management?

పాలన మరియు నిర్వహణ మధ్య ఉన్న ముఖ్యమైన తేడాలను వివరించండి.

13. (a) Discuss the different functions of management in detail.
నిర్వహణ యొక్క వివిధ విధులను విశదంగా వివరించండి.

Or

- (b) Describe the planning process and its significance in business success.
ప్రణాళిక ప్రక్రియను మరియు వ్యాపార విజయంలో దాని ప్రాముఖ్యతను వివరించండి.

(108BCO21)

B.Com. DEGREE EXAMINATION, JUNE/JULY 2025.

First Semester

INFORMATION TECHNOLOGY

(B.A./B.Com. (Comp.–App. I))

Time : Three hours

Maximum : 70 marks

SECTION A — (5 × 4 = 20 marks)

Answer any FIVE questions.

1. Define a computer and explain its characteristics.
కంప్యూటర్ అంటే ఏమిటి? దాని లక్షణాలను వివరించండి.
2. Explain the classification of computers.
కంప్యూటర్ల వర్గీకరణను వివరించండి.
3. What is cache memory? How does it improve system performance?
క్యాష్ మెమరీ అంటే ఏమిటి? అది ఎలా పని చేస్తుంది?
4. Explain the difference between system software and application software.
సిస్టమ్ సాఫ్ట్వేర్ మరియు అప్లికేషన్ సాఫ్ట్వేర్ మధ్య తేడా ఏమిటి?
5. What are the features of MS Word?
MS Word యొక్క ముఖ్య లక్షణాలను వివరించండి.
6. Explain the steps to create and use Mail Merge in MS Word.
MS Word లో ఫైల్స్ టు క్రియేట్ మరియు మెయిల్ మెర్జ్ (Mail Merge) ఎలా ఉపయోగించాలో వివరించండి.
7. What are the different types of charts available in MS Excel?
MS Excel లో ఉపయోగించే వివిధ రకాల చార్ట్లను వివరించండి.
8. Explain the importance of formulas and functions in MS Excel.
MS Excel లో ఫార్ములాలు మరియు ఫంక్షన్ల ప్రాముఖ్యత ఏమిటి?
9. What are slide transitions and animations in MS PowerPoint?
MS PowerPoint లో ట్రాన్సిషన్ మరియు యానిమేషన్ అంటే ఏమిటి?
10. Explain the process of inserting music or sound into a PowerPoint slide.
PowerPoint స్లైడ్లో మ్యూజిక్ లేదా సౌండ్ ఎలా చేర్చాలి?

SECTION B — (5 × 10 = 50 marks)

Answer any FIVE questions.

11. Explain the generations of computers with their characteristics.
కంప్యూటర్ల తరాలను (Generations) వివరిస్తూ, వాటి లక్షణాలను వివరించండి.
12. Describe the basic organization of a computer with a neat diagram.
కంప్యూటర్ యొక్క ప్రాథమిక నిర్మాణాన్ని చక్కటి పటముతో వివరించండి.
13. Explain the different types of memory in a computer.
కంప్యూటర్లోని వివిధ రకాల మెమరీలను వివరించండి.
14. What are programming languages? Explain their generations.
ప్రోగ్రామింగ్ భాషలు అంటే ఏమిటి? వాటి తరాలను వివరించండి.
15. Explain the process of creating, saving and formatting a document in MS Word.
MS Word లో డాక్యుమెంట్‌ను ఎలా క్రియేట్, సేవ్ మరియు ఫార్మాట్ చేయాలో వివరించండి.
16. What are tables in MS Word? Explain how to create, insert and delete rows and columns.
MS Word లో టేబుల్స్ ఉపయోగాన్ని వివరిస్తూ, క్రియేట్, ఇన్సర్ట్ మరియు డిలీట్ రోలు మరియు కాలమ్స్ ఎలా చేయాలో వివరించండి.
17. Explain the different types of functions used in MS Excel.
MS Excel లో ఉపయోగించే వివిధ రకాల ఫంక్షన్లను వివరించండి.
18. Describe how to create and format charts in MS Excel.
MS Excel లో చార్ట్‌లను ఎలా తయారుచేయాలో వివరిస్తూ, వాటి ఉపయోగాన్ని వివరించండి.
19. Explain the steps involved in creating and formatting a presentation in MS PowerPoint.
MS PowerPoint లో ప్రెజెంటేషన్‌ను ఎలా రూపొందించి ఫార్మాట్ చేయాలో దశలను వివరించండి.
20. Discuss the importance of slide transitions and animations in PowerPoint presentations.
MS PowerPoint ప్రెజెంటేషన్‌లో స్లైడ్ ట్రాన్సిషన్లు మరియు యానిమేషన్ల ప్రాముఖ్యతను వివరించండి.